

Diakoniatyöntekijöiden Liiton ohjeistus turvallisesta ja toimivasta työympäristöstä

Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä työympäristö sekä toimivat työvälineet ovat hyvän työkyvyn perusta. Työnantajan ja työntekijän on yhteistoiminnassa pyrittävä ylläpitämään ja tehostamaan työpaikan turvallisuutta ja terveellisyyttä. Työntekijän velvollisuuksiin kuuluu noudattaa työssään työturvallisuuden edellyttämää varovaisuutta. Lisäksi työntekijän tulee työturvallisuuslain 18 § mukaisesti huolehtia omasta sekä muiden turvallisuudesta ja terveydestä. Työnantajan tulee tehdä kaikki, mikä on tarpeellista työntekijän suojelemiseksi tapaturmilta ja työstä aiheutuvilta terveyshaitoilta.

Diakoniatyö on vaativaa asiakastyötä, jota tehdään eri tavoin heikommassa asemassa olevien ihmisten kanssa ja joiden elämässä on monesti useita huono-osaisuutta aiheuttavia tekijöitä. Arkaluonteisuutensa vuoksi diakonian asiakkuus on salassa pidettävä asia. Nämä on huomioitava työturvallisuuteen ja työympäristöön liittyvissä suunnitelmissa ja järjestelyissä.

Diakoniatyöntekijän työtila

Diakoniatyön tehtävien asianmukainen suorittaminen edellyttää, että diakoniatyöntekijällä on käytössään tarkoituksenmukaiset työtilat. Työhuoneen/vastaanottohuoneen tulee mahdollistaa häiriöttömät ja ulkopuolisilta suojatut asiakastapaamiset sekä rauhallisen tilan asiakaskirjauksille ja luottamuksellisille puheluille. Tilan sijainnissa tulee huomioida saavutettavuus ja esteettömyys. Luottamuksellisuuden ja salassapidon vuoksi tilan tulee olla äänieristetty ja sen yhteydessä tulisi olla yksityisyyden mahdollistava rauhallinen odotustila. Luottamuksellisen materiaalin säilyttämistä varten tarvitaan lukittava kaappi ja muuta materiaalia varten riittävästi säilytystilaa.

Työtilojen tulee olla sellaisia, joissa työtehtävät voidaan suorittaa kaikella tapaa turvallisesti ja terveellisesti. Vastaanotto tilojen kalusteet tulee sijoittaa siten, että työntekijä voi tarvittaessa poistua turvallisesti. Tavoitteena tulee olla, että huone on varustettu kahdella ovella. Työtilan järjestelyissä on huomioitava myös, että pöydillä ja tasoilla ei säilytetä tavaroita, joilla voidaan heittää tai lyödä työntekijää. Turvallisuussyistä tila tulee sijoittaa siten, että työntekijä saa tarvittaessa nopeasti apua muilta työntekijöiltä. Työhuoneessa tai vastaanottohuoneessa on oltava tarvittavat hälytyslaitteet vaaratilanteita varten ja niiden käyttöä ja toimintaa hälytyksen sattuessa tulee harjoitella.

Diakoniatyöntekijän työvälineet

Erilaisten suunnittelu-, kehittämis-, valmistelu-, tilastointi- ja tiedottamistehtävien suorittaminen edellyttää toimivat ja ajanmukaiset työvälineet. Matkapuhelin, kannettava tietokone tai pöytäkone ja oma sähköpostiosoite ovat vähimmäisedellytykset. Sähköiset asiakas- ja kalenteriohjelmat helpottavat kirjaamisia, työn suunnittelua ja myös työn johtamista. Tietoliikenne ratkaisuihin on hyvä huomioida etätömahdollisuudet. Jumalanpalvelustehtäviä varten seurakunnalla tulee olla diakonian stolasarja.

Turvallisuus kotikäyntityössä

Diakoniatyöntekijä työskentelee monissa tilanteissa yksin ja erityisesti kotikäyntityön turvallisuuteen tulee kiinnittää erityishuomiota. Jos kotikäyntiin liittyy epäily turvallisuusriskistä, tulee kotikäynti tehdä aina toisen työntekijän kanssa. Jos riski arvioidaan suureksi, kotikäynnistä on syytä luopua kokonaan. Työpaikalla on sovittava kotikäyntien toimintatavoista ja järjestelyistä, jotka mahdollistavat kotikäyntityön turvallisuuden.

Työturvallisuuden tulee olla suunnitelmallista

Työturvallisuuden lähtökohtana on myönteinen asenne työturvallisuuden parantamiseen. Työpaikan toimintaohjelmat, riskinarvioinnit, vaara- ja hättatilanteiden selvittäminen ja koulutus edistävät turvallista työn tekemistä. Työturvallisuus on huomioitava perehdyttämisestä alkaen. Työturvallisuuskoulutuksella lisätään valmiuksia uhkaavien tilanteiden varalle.

Ennakoinnin lisäksi työpaikalla tulee sopia uhka- ja väkivaltatilanteiden raportoinnista sekä ongelmatilanteiden jälkeisestä henkisestä huollosta. Tehokkaasti järjestetty henkinen huolto on ensiarvoisen tärkeää myöhempien ongelmien ehkäisyn kannalta. Vaikeiden tilanteiden purkamisen ja mahdollisimman varhain aloitettu psyykinen tukeminen edesauttavat työkyvyn säilyttämistä. Diakoniatyöntekijöillä tulee olla oikeus työnohjaukseen.

29.3.2019

Diakoniatyöntekijöiden Liitto

hallitus